

1. asda kipa masperwa^r xi:n rinza ba^ry
 2. man - ook minavrint istabluma gongi:^r
 3. vanda^x spinaza ale. no^r ma^r mit masines
 4. spa. jan izonzw^c.r warak^r // lastek^r //
 5. updask^xp kregara va^r skimalt bro^r wot
 6. da t^r man hetana splinter inzana-
ook renavijer
7. da s^x ipar lækta zanliponaf
 8. indifabrik sniks tari. n
 9. kumhi. r kintja- kum // ankint //
 10. - givans fi. r gla^s bi:^r - of sxatons ... in
(Meestal naam cafetouder genoemd) // bars^r //
 // br. s = baas // - gla^s skas
11. brey^r ons twe. kilo. kruka (kruka zijn zwarte
kersen - kerzo zijn goede kersen - morels = morellen)
12. za heba mitara ve. va drikta^r win
 upxadrunka of upxazos. ^rpa (dit is platter)
13. he. i dre. godamir metana knipol
14. ikhe psnakni. yazi. ^rn // knijas //
15. voutanavat wort nif. ^rmer gavi:rt - of
 gahsaw
16. ik bin - of. si ble. i dakni mihi li megagj. ^rn
 xi - of bin
17. ik hebst ni xado. n - hphi: ^r // vrunt //
18. wi hebst xado. n - dandi. ja dido. r. o. nhamp
19. spin - spinawepa - ana spinaja. ga^r
20. pi^ret - (ma) mats - ba^ry - bana. wt - - -
 we. - padastul - mhex - ma kikfors - ook
 kikworst - panvloogd / we. ja - weiden-
 en y: l = een nachtvlinder - ook amst
21. di ke. ^rl ma. kia da helowe. zalt ontfoekto
22. ik salu kralakas xe. ^rva (krala zijn grote)
23. ir yalant lat. ^rl s. uwa. x. e. spislo. ^rpa - of
 afbre. kr
24. he. - hetasos. ^rit ambe. ^rt xakre. ga
25. grifmin twe. j. bre. ja ste. na - breja^r en
 breja^r - da britsta
26. das tambe. ^rlt stit do. ^rr nimi^r
27. di man - of ke. ^rl hedan le. van azinagro. ^rta-
 mane. ^rR // dijamins //
28. lysifer isni indan he. ^rmol gable. va // anty. sifet //
29. da s^xolkindar zin metamesta^r no^r date. ^rj
 gawest
30. i kan(t^r) nikuma vrdaklo. r - of vrdak
 ferap bin - of si (het eerste het meest gezegd)
31. da kuj - of. da be. sta drinka ge^rn finne. ^rl
 (linza. tme. ^rl) // wetars = water geven //
 // drank van alle soorten meel met water aange-
mengd, heet stuvaR //
32. he. i kani ganwera ka - he. i het pin in da kel
 // pin in da ksp - tar nt pin - ma x pin //
33. stekes maste. ^rl indijam besam
34. ne. ^rj metake. gals wort nime^r gespalt // yphal //
35. he. i la ikhe pja altwe. ^rj ke. ^rr garup^r
36. di pe. r snirip da^r zitanx wita peta in
37. za zin wex norat lant (= bouwland) - felt
 (= naar het lage gedeelte) ook nordawe. ^rj
38. za het ha m erst sin gae. lt uphelopama - kr
39. he. i zalt no^r et fer - of wit breja (fer het
meest gezegd).
40. za steh elafandam elak (zwezer ro. ^rm) kuit.
 za het da he. elafandam elak kuit ($\pm 75\%$
gegt op het ogenblik melk - fits = ondermelk -
ro. mce. jaz = persoon die melk naar de fabiek brengt)
41. di ke. ^rl mossin vr. uw basixerama // vazzan
 vr. u upkuma //
42. indawor. lzw. ma is xav. ^rlak // indaxaeldal //
43. he. i he valpro. tjas en prots nmdati sta. rakis
44. we. i mta dor - of. do. r. a da helofan heba en
 geli (dit niezel meer gezegd) - of jali da ndoro
 helaf
45. helapis dabat upbf. ^rro
46. onza metsalar of metsator. R iso retaxana
 kikar

47. z̄ spr̄n̄ḡ uit fersta kan en z̄ p̄at̄ba uit
 fersta kan spr̄n̄ḡ - t̄x̄t m̄anawedasxap
 // wiwa is wede wi st fersta spr̄n̄ḡ kan //
48. den bos.m̄kwe.k̄r xaldam bos.m̄ īnt̄ (deze
uitspraak als plat beschouwd) en ents
49. duterst at fenst̄r is d̄xt (fenst̄rs zijn blinden
buiten - duerst daor. ma is d̄xt (r̄r. ma zijn
ruiten met omlijsting) // davenst̄r's ts̄s doen = de
vensters open doen //
50. t̄baginta klepo (kwartier voor begin van dienst)
 v̄r̄d̄ daerstomis - dalo.t̄omis-blōf (lōj̄ ja
heeft plaats een half uur van tevoren)
51. betsp̄re. ī-k̄k̄d̄l̄-l̄-am bet v̄sp̄re. ja = opnieuw
opmaken - - - - - v̄sp̄re. ja en v̄sp̄x1. da =
opmaken - y. t̄b̄e. īja - k̄l̄. m̄o. k̄ - me. st̄
 bre. ka (gezegd van stalnest) - stro. ja (gezegd
van kunstnest maar ook da kuij-dava. rat̄as
stro. ja = stro onder deze dieren brengen) - om -
 votaram sm̄l. ra (om votaram bestaat uit twee
plakken) // k̄sta. - sm̄. ut //
52. dīr̄d̄. " hel̄a. h̄p̄. " k̄ ook k̄o. k̄ af. t̄s snc. ja
(de zegslieden waren het onderling oneens over de weer-
gave van haar, hoofdhaar). Was dit h̄p̄. of k̄o. k̄?
53. x̄n̄va. d̄ar het in res. jo. " l̄ay n̄r. j̄ol tota ḡ. n̄
54. ik̄hem af. x̄r̄. ja m̄o. k̄t l̄ayst - of ne. vanst
 w̄l. t̄s k̄go. n̄
55. vo. t̄ve. r̄z x̄l̄ati. : n̄f. " l̄indexastre. k̄
56. e. x̄d̄p̄ta x̄ni f̄. " l̄wert. Gewone bloempotten
zijn e. k̄d̄p̄ta - ste. na of k̄f. t̄s p̄ta zijn
geglazuurd)
57. da. b̄r̄. " ts̄xi. t̄s t̄st be. ī dan̄s. va - dankert
 // br̄ky. s - inhy. s x̄ts - in de kamer zitten //
58. im̄rt x̄t en x̄t k̄. ut m̄tka. ts̄a (voegert hier
u b̄. ḡl̄. no - beoefende men het j̄enza,
een soort biljartspel.
59. di. ke. " rs giftanhaelder l̄ix - vijani - ook w̄r
60. ke. " l̄r̄k̄stpe. " t̄s x̄insta. " t̄s (meerw. da pert)
61. vruḡr - of indijantit kwandage li - of goeli hi. " k̄
 i. da. " j̄s. " n̄r da ke. " ramas
62. ul̄ po. t̄r̄ x̄e. " dat onzaalivon he. " r̄valma. k̄t̄s
63. ḡra. x̄maw. t̄ margaze. " n̄ks tegoma - of min
64. da x̄w. l̄aw. x̄l̄ago. " w̄t̄nx k̄um̄
65. ḡj̄e - of ḡda vanda. x̄ n̄k̄r̄t̄ // v̄n̄. v̄nt̄ //
66. er. t̄z x̄ - of x̄t̄ o. k̄ x̄e. " ke. " as
67. x̄n̄mo. t̄a. " is kapot - he. " l̄i(x) kapot // he. " ī
kan n̄ndati kapot is n̄verda (een motorfiets
heette eerst m̄tos. m̄fits - amo'kortja = een scheepje,
dat door een motor in beweging wordt gebracht).
68. t̄x̄ns wa. z̄ams (oude Smits) - of wer. z̄ams
 (jonge Smits) da. x̄west en t̄x̄ns mo. jan. o. vant
69. da. j̄y nk̄ (dit soms enigszins minachtende betekenis) -
 of da. j̄y nska t̄pt v̄pblō. x̄l̄vy. t̄s
 ja d̄r̄ x̄x̄na ba. r̄st in da kan
70. ik̄wsu da. t̄s post - of br̄vrambō. j̄ (dit vaak
gezegd) sm̄amb̄if b̄r̄x̄t
71. ik̄hepin i. manha. rt - manha. rt dy. t̄ mapin
72. x̄hanmekin d̄w̄ksdrivares sm̄go. n̄
73. n̄s x̄sftit spandwol pert v̄rdane. ja kar
74. n̄s x̄sftit spandwol pert v̄rdane. ja kar
75. ik̄hebimbitja k̄o. " r̄ts van v̄rdamidgal
76. da x̄os. " n̄ vanda. k̄o. " n̄y izok. s. l̄o. " t̄ x̄west
 // da j̄y n̄ van ieder ander //
77. witj̄ - of w̄t̄s ḡinawar. gamar. k̄r̄ta w̄s. " na -
 sm̄amb̄o. " x̄ // ampielenk̄o. " x̄ //
78. di. r̄s. " x̄s t̄b̄nlangs d̄. k̄ans
79. ik̄x̄loftar n̄. k̄fan // ḡnuwo. " s. t̄ fan //
80. t̄kint̄ja was d̄s. t̄ v̄r̄dasst k̄na d̄. " s. t̄
81. x̄n̄o. " ḡs en x̄n̄ o. " s. t̄s. s. t̄s // sij. o. " ḡs - k̄w. j̄ o. " ḡs //
82. dor. - of ha. de. ja is midlamantja n̄k̄ t̄bs
 x̄gor. n̄ am. " ambe. x̄s t̄p. t̄ka // b̄en = grote mond //
83. dor. is m̄asp̄rt y. t̄le. " r̄
84. ke. " z̄etazana ke. " l̄v̄p̄enboelakta en b̄n. t̄kta
 ha. t̄t // huilen is hy. " s, maar ook s. x̄r̄. " wa en s. x̄r̄. " wa
85. da m̄ina z̄x̄tan. ts asx̄ell en r̄k̄drum - of
 x̄ell enguit

86. koers-of huijsmont is drp. of fandansut
(bv. de mond van muzikanten)
87. dijewex lept krum-of d^ra. jt - tizend rmwex
 ||nd^ra. j = een draai - enrixtawex = een kortere weg||
88. ikx far da klei:najyn-of firt klei:najynsko
 mtrnmka ||entrnmolk is voor koekjes|| dajynk
heeft een ongunstige betekenis||
89. da ge. tambok is kapot xago. en indati makst
 ingastikt het -of hat - ingastikt (de oudere Smits)
- ||he. es xastikt inanako^rst||
90. kinlitja waskort mo^r okxut
91. endasx^r. dy. w - indasx^r. dy. w (oudere Smits)
 izatet best(a) (van alamor. l)
92. mesx^rta^r matxu:t koenamir. ko
93. tykmanan hut. is
94. ikwetni warakm tykamort
95. ana ko. wa^r keldar is xut far. bi. za
96. ikmostesa blut dreynha amontasta. rka-
 of be. takumr
97. ikmaterstat ve. ruydr upde^rl -of. upde^ral
 kroe. y^rja
98. min bry. r was my. j
99. di melakbu. r matken gro^rtaronda -of
 gros. ^rta^rut //da ro^rmr. jor is de man die de
milk naar de fabriek brengt||
100. di keramelk - kernamelk (oudere Smits) is
 dan enzu: - styem der metax - of. werim
101. wa^rdo. wa^r dipat inany. r kinadempa -of
 volgo. ^rja
102. da valt niks upnmta zeg^r - a) tizena s^rky. za-
 b) das no. us^rky. r wa. rak (oudere Smits) - warak
(jongere Smits)
103. he. i kmnt no^rit. smonytal^rst
104. Inita. lija rinbaraga divy. rspe. ^rja // an
 ry. rspe. ^rjanda ber^rx // katsa-brar. ka (feide
vomeren) - spirts^r (-speeks verrijderen) - tnf^r
(= speeks verrijderen, ook van zich af spreken) // dan
 elija dispy. wt nogal vanz^rgaf: hij praat flink van
zich af // he. i gft nogal vanz^rgaf: hij zwetst||
105. da rafja d^r. r upta d^r. wa
106. inimwe. ga heba^r mst. tk fandabryx^rs. ^ro
 ||imbos. ^rml|| in w^r. rt (brug over Maas-Waalkanaal)||
107. gamsdans foela is kuma ki:ka // foelaka als het
nog heel klein is||
108. he. i is fan t^rpa gakuma midanguja po^rtama ne. ^ri
 mi xelt ||ma knip. b^r. s|| on geht hoc. wl (-zakje,
dat in de kerk doorgegeven wordt bij de collecte) ||ambly. l||
109. di d^rp. r is fanby: ka ho. ut xemokt // anambu. ka-
 k^ro^rm - anby: ka hex||
110. angatru. wda vro. wa mst. kman. ja // anflijk
 we. f - of. wi||
111. ikhephi. ^rgras x^rza. jt mo^rtwas xingutso. ^rjt
112. di br. uwar zet oladat noxtady. r is mta^ruwa
113. ba^rka - ik ba^rk - ge. bakt - he. ba^rk - ba^rka-
 we. ba^rka - ik ba^rka - je. ba^rka - he. ba^rka-
 we. ba^rka - we. hebags ba^rka
114. bija - ik bij - ge. - of. jie. bid - he. bijt - we.
 bija - bija we. j - ik b^ro^r - ikhepxab^ro. ^rja - b^ro^r - jo
 ze. - of. zali (dit platter) ok
115. tizankle. intja mai tizan fe. intja // he. i is finakes-
 tizan findin (als het gegegd wordt van een kind)||
116. gakant hi. ^rz. ^rjar kriga upoma. rt
117. he. i het xare. tdati om. of. ma zaldenko
118. da donstme. t - of. me. t z. ^rz. dati galikhart
119. da rwarra ve. if. p. z. ^rza // dadista p. z. ^rza||
120. Inda^r dijane. ik ligav. ^rl e. kols
121. tw. ta^r zalg. ^rw. - of. d. lak gonk^rha - thokta^r
122. th. ^risnuxry. n - tisnuxma pasxoma. ^rjt
123. ma. Jane. za ma. ka^rza medandojär vanane. i
124. da b^rmpka zald^r. slæxt kinagrugs
125. da pasto. ^rkt het guyawin
126. ins. ut hy. s izraf xab^ra. nt
127. da melaksper. wt ytot ar. y^r vanda^rku (hij is mu)
128. da haest^r lae. jt - an kry. s - tue. j kroe. wa
129. da boeris fanda kroe. wa. ga by. gad^r. indart
 xaw^rxt // onda^rda vro. xt||

130. dat wem vfa kwamana - of na¹ by to
131. za hebaan m bant en bla². w gosla. go
132. da ss. ws is wa ta dnn - ook . da sy. izan bietja
tadn - flō.w - of laaf // ss. w s p t //
133. da s ne. w t it dik - dar le. itan hos. op s ne. f
(veel tyd) - dar litan hos. op s ne. j is teg tyd)
// ts ne. wa = te sneeuwen //
134. tizan e. " wax h e. t xale. jo daku gari: n hep
135. nim we. ga wo² tns. u m he. lone. jo stat
// ni. u w po. t //
136. du: n - ik dyjt - je. i dudat - h e. i dy. dt - we. i
du nat en dy. nat - gely dudat en dy. dt - ze. i
du nat en x a dy. nat en z a li dan at - ik de. jat -
je. i de. jat - h e. i dejat - we. i dejnat - j a li en gely
(j a li het meest) de. janat - z a li de. janat - de. jikta -
dejat ma² - dejat ze. i on x a en z a li jt ma²
137. d f. sp a - do². p j e r a k - do². p f a n t - da sal d o. t a
// m on g e d a n p t o = iemand die niet volkomen bij zijn
verstand is //
138. dor s a - h e. i dor st - h e. i dor sta - h e. i het x a dor st
139. binda - ik bint - je. i bint - h e. i bint - bint h e. i -
w e. i binda - j a li en gely bint - z e. i binda - bint
h e. i - bont h e. i - ik hep x a b a n d o
140. Locale Landnamen: ombyndat - tha = voor uij -
m a m m a. raga = 600 uij - m hant = 14 are = 1/2 ha.
141. Locale Waternamen: da wor. l - dam s. t kana. l -
Maas-Waalkanaal. Vroeger lager, waar nu Kanaal
begint ontrafn (gedeeltelijk verlande oude Waal -
bocht). da wetar in gaan naar z.g. D. "wa wetar in -
dan dy. kan boer a x gaan naar de Nieuwe
wetering // x a t l a k a = Huis bij Batenburg.

De naam van deze plaats in haar eigen dialect is wφ. ¹t (gem. Beuningen)

De inwoners heten: wφ. ¹tsa minss

Geen bijnaam bekend. Oben zegt van de Beuningers: da bφ. n i y s s a h e. i j a s x e. i t o s
aantal inwoners op 1 jan. 1952: ± 180.

Taaltoestand. De voornaamste gedeelten zijn: dan onda² huk ook wel axta² huk - t doer op -
da re. a² k (op de scheiding van Weurt en Beuningen) - da v o s s k y. l - ot sp i k a² R - da axt z a l a x h e d s
Er zijn geen verschillen in het dialect. Tederen praat dialect.

De bevolking bestaat grotendeels uit fabrieksarbeiders (zeker de helft), die in Nijmegen hun werk hebben. Ook veel meisjes werken in Nijmegen.

Er is een aantal boeren. Bijna alle boeren hebben kleine bedrijven. Eén bedrijf is er van 23 ha.

Zegslieden. 1. Willem Lambertus Smits; 66 j.; geb. te Weurt; boer; heeft hier altijd gewoond
(uit 7 generaties op dezelfde plaats gewoond) - V. van Weurt, M. van Wycken. Sprekt gewoonlijk Weurts.
2. Jacobus Smits (achterneef van 1); 46 j.; hier geb.; rijsttuinbouw assistent; heeft hier altijd gewoond, behalve in de jaren 1945-1947; V. van Weurt, M. van Afferden. Praat gewoonlijk dialect.

De heer Van Erp, hoofd der school, geboortig uit Overlangel bij Ravenstein, heeft hele omzetting gevuld. Hij heeft telkens loten horen, had een bepaalde zin in zijn dialect zou kunnen.